

عنوان مقاله:

بررسی چهار نظریه درباره بیتی از عبدالقادر بیدل

محل انتشار:

دو فصلنامه ادب فارسی، دوره 6، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

سیدمهدی طباطبایی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهیدبهبشتی

خلاصه مقاله:

اظهار نظر شفیع‌کدکنی درباره مشخص‌بودن مفهوم یک بیت بیدل، توجه ویژه پژوهشگران را به آن موجب شد تا جایی که سیدحسین حسینی فصلی از کتاب بیدل، سپهری و سبک هندی را به توضیح و شرح آن اختصاص داد و محمدرضا اکرمی در ۲۵ صفحه از کتاب استعاره در غزل بیدل درباره این بیت سخن گفت. علی معلم دامغانی هم در ۷ شماره از ماهنامه شعر، مباحثی در خصوص این بیت مطرح کرد. هرکدام از این صاحب‌نظران از زاویه‌های ویژه به بیت نگریسته‌اند، اما به‌نظر می‌رسد مشکل مفهومی آن هنوز برطرف نشده است. این پژوهش در پی آن است که با واکاوی دیدگاه‌های پژوهشگران دیگر و با استناد به سایر ابیات بیدل، مفهوم صحیح بیت را به‌دست دهد. روش تحقیق به‌صورت تحلیلی - توصیفی و با استفاده از امکانات کتابخانه‌ای است. اهمیت و ضرورت تحقیق در آن است که این بیت، نماینده بیت‌های دیریاب و مبهم بیدل است و اظهار نظرهای پیرامون آن هم می‌تواند نشانگر داوریه‌های پژوهشگران درباره اینگونه ابیات او باشد. مهمترین نتیجه پژوهش، افزون بر رفع ابهام بیت، اثبات این نکته است که بیمعنی و غیرمنسجم به‌نظر رسیدن یک یا چند بیت در دیوان شاعری، نشان از ناتوانی مخاطب در کشف تناسب‌های درونی اجزای شعر دارد.

کلمات کلیدی:

عبدالقادر بیدل، بیت‌های مبهم، سبک هندی، بیدلی‌پژوهی معاصر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1200174>

